

Utredning hur Region Skåne kan utveckla och stärka yrkesintroduktionen för nyutbildade och nyanställda medarbetare

Innehållsförteckning

Utredning hur Region Skåne kan utveckla och stärka yrkesintroduktionen för nyutbildade och nyanställda medarbetare...	1
1 Inledning	3
1.1 Nuläge	3
1.1.1 Regionövergripande insatser	3
1.1.2 Förvaltningspecifika insatser	4
1.1.3 Kompetens och tjänstemodell	5
1.2 Omvärldsbevakning från andra regioner i Sverige	5
1.3 Summering	6

1 Inledning

I Region Skånes verksamhetsplan och budget 2023 framgick att personalnämnden fick i uppdrag att utreda hur Region Skåne kan utveckla och stärka yrkesintroduktionen för nyutbildade och nyanställda medarbetare. Denna utredning innehåller en beskrivning av nuläge med olika pågående insatser inom Region Skåne, en kort omvärldsbevakning samt en summering. Region Skåne ska som arbetsgivare erbjuda medarbetare en bra start i yrkeslivet med en tydlig kompetensutvecklingsplan. För att säkra kompetensförsörjningen måste Region Skåne kunna behålla medarbetare såväl som att kunna attrahera, utbilda och rekrytera framtida medarbetare.

1.1 Nuläge

1.1.1 Regionövergripande insatser

Idag genomförs olika insatser för förstärkt yrkesintroduktion i Region Skåne som är behovsanpassade utifrån förvaltningarnas olika inriktningar och professioner.

Tekniksprångare

Tekniksprånget är en satsning som syftar till att stärka Sveriges framtida kompetensförsörjning genom att ge unga chansen att praktisera som ingenjörer under fyra månader. Ungdomar under 21 år som har tagit studenten från gymnasieskolans natur- eller teknikprogram är behöriga att söka till denna kvalificerade praktik.

Yrkeshögskoleutbildningar (YH-utbildningar)

I Region Skåne finns en etablerad process utifrån verksamheternas behov av kompetens och dialoger med verksamheterna för att stötta upp i planeringen av kompetensförsörjningen och därmed möjlighet till förstärkt utveckling med genom YH-utbildningar som kombinerar teoretiska studier med arbetslivsanknytning. Utbildningen är avsedd att matcha arbetslivets kompetensbehov med en ökad möjlighet för medarbetare att även få en förstärkt yrkesintroduktion.

Praktisk träning, exempelvis via Practicum

Practicum erbjuder högkvalitativ klinisk praktisk utbildning och träning med avancerad medicinsk simulering till sjukvårdspersonal och studenter inom hälso- och sjukvård. Därmed finns det goda möjligheter till klinisk färdighetsträning.

Kliniskt basår för sjuksköterskor i Region Skåne

En nyanställd sjuksköterska ska ingå i obligatoriskt introduktionsprogram *kliniskt basår* som är en form av förstärkt yrkesintroduktion för att skapa en bra start in i yrket. Detta är viktigt för att skapa en långsiktig och hållbar arbetsmiljö. Introduktionsprogrammet innebär att sjuksköterskor får möjlighet till klinisk färdighetsträning och att delta vid föreläsningar. Som ny sjuksköterska räknas den som är nyexaminerad eller nyanställd med mindre än två års yrkeserfarenhet inom svensk hälso- och sjukvård.

Omvårdnadsmedarbetare

Sjuksköterskestuderande kan under termin 5 anställas som omvårdnadsmedarbetare. De stärks i sin profession samt ges träning och förberedelse inför arbetslivet med utsedda handledare. Rollen som omvårdnadsmedarbetare kan vara av vikt för att skapa en brygga mellan studier och yrkeslivet.

Traineeprogram för sjuksköterskor

Nyutbildade sjuksköterskor kan ges möjlighet att gå ett traineeprogram för sjuksköterskor. Det är ett program som omfattar 18 månader med tjänstgöring inom tre olika verksamhetsområden: medicin, infektion och kirurgi. Syftet med traineeprogrammet är en förstärkt introduktion med handledning, schemalagd reflektion och regelbunden återkoppling för den professionella utvecklingen.

Riktade insatser för undersköterskor

För att stärka undersköterskornas roll finns framtagna uppdragsutbildningarna inom områden akut omhändertagande av patienter med andning och cirkulationsproblem, fördjupad kirurgisk omvårdnad samt fördjupad medicinsk omvårdnad. Koncernstab HR har anställt en projektledare med fokus på validering av undersköterskors kompetens och utbildningsinsatser inför ansökan om bevis av skyddad yrkestitel. I projektet kommer det vara nödvändigt att dialogen med utbildningsanordnarna fördjupas.

1.1.2 Förvaltningsspecifika insatser

Andra insatser till förstärkt yrkesintroduktioner kan vara kopplade till en specifik förvaltning, verksamhet eller enhet. Detta beror på att varje förvaltning behöver kunna ge en yrkesintroduktion som är präglad av specifik-inriktning, normer, kultur och regelverk som är förknippade med just den egna förvaltningen. Nedan beskrivs vissa insatser från några hälso- och sjukvårdsförvaltningar i Regions Skåne.

Centralsjukhuset Kristianstad/Hässleholms sjukhus

På Centralsjukhuset Kristianstad och Hässleholms sjukhus finns utbildningssjuksköterskor och utbildningsundersköterskor som ansvarar för en strukturerad introduktion samt yrkesintroduktion mellan 6 - 12 veckor

beroende på avdelning. Insatsen är framtagen med konceptet 80/20, där 80 % är klinisk handledning i verksamheten och 20 % är utbildningar, workshop, reflektionsträffar och hospiteringar. På operationsavdelningen i Centralsjukhuset i Kristianstad finns de kliniska utbildningssalarna som används för både studerande och nya specialister.

Primärvården

Primärvården erbjuder yrkesintroduktion och riktade utbildningar för varje yrkesprofession anpassad för arbetet inom primärvården. Utöver detta har utbildningsfilmer tagits fram som utbildningsmaterial och temamöten som erbjuds med två olika teman varje vecka till samtliga medarbetare.

Lasarettet i Ystad

I Ystad finns på vissa enheter, utöver det kliniska basåret för sjuksköterskor, även kliniska utbildningsmöten. Dessa syftar till att stärka nya sjuksköterskor i sin profession. Ystad driver dessutom ett Kliniskt basprogram och introduktion för nyanställda undersköterskor (som består av 7 moduler under 1 år) samt erbjuder mentorskap.

1.1.3 Kompetens och tjänstemodell

Nya yrkesgrupper behöver identifieras och implementeras parallellt med att uppgiftsväxling genomförs. Därför har Region Skåne fattat beslut om att utveckla och implementera en regional kompetens och tjänstemodell. Modellen utgår från ett kontinuerligt lärande under yrkeslivet och främjar karriärvägar baserade på invånarnas behov av kompetens. Detta kan innebära såväl breddkompetens som specialisering beroende på verksamhet och behov.

Kompetens och tjänstemodellen ska skapa gemensamma strukturer för professionell utveckling och kontinuerligt lärande inom Region Skåne. Utvecklingsprogram ska innehålla kompetensmål baserade på yrkesgruppens kunskap/ansvarsområde/huvudområde med identifierade kompetensutvecklingsaktiviteter för hur kompetensmålen kan uppnås. Medarbetare skall ges möjlighet att utvecklas från sin första anställningsdag tills de slutar. En utvecklad och strukturerad yrkesintroduktion kommer ingå i modellerna för samtliga professioner.

1.2 Omvärldsbevakning från andra regioner i Sverige

Regioner i Sverige har kommit olika långt med sina insatser runt yrkesintroduktion. Olika insatser kan också variera mellan regioner. De flesta regioner har någon form av regiongemensam yrkesintroduktion för undersköterskor och sjuksköterskor. Det finns andra yrkesgrupper har mer lokala insatser runt yrkesintroduktion.

Nedan beskrivs några olika exempel på övergripande insatser från andra regioner:

Region Östergötland erbjuder undersköterskor en yrkesintroduktion under 6 månader. Programmet vänder sig både till nyutbildade undersköterskor och till undersköterskor som enbart har arbetslivserfarenhet inom exempelvis kommunal omsorg och därför bedöms ha behov av ytterligare kompetens inom hälso- och sjukvård.

Västra Götalandsregionen (VGR) erbjuder undersköterskor en anställning inom förvaltningen men utan fast placering. Bredvidgången sker med handledare på arbetsplatsen. VGR tillhandahåller även introduktionsprogram *kliniskt basår* för nyfärdiga sjuksköterskor.

Region Jönköping erbjuder nyutbildade sjuksköterskor en nio dagars fördjupad introduktion som är utspridd under en termin. Den fördjupade introduktionen innehåller utbildning i bland annat omvårdnad, ledarskap, palliativ vård (vård i livets slutskede), praktiska övningar med olika typer av infarter som kan sitta på kroppen, kommunikationsövningar och föreläsningar.

1.3 Summering

Region Skåne vill attrahera och rekrytera nya medarbetare men också samtidigt behålla medarbetare genom att skapa de bästa förutsättningar för att alla ska kunna lyckas i sin yrkesprofession. Region Skånes vill erbjuda en gedigen yrkesintroduktion tillsammans med insatser som bidrar till en livslång lärande för att upprätthålla en professionell samsyn i organisationen och skapa en yrkesstolthet. Region Skåne erbjuder och planerar för insatser som stödjer yrkesspecifika introduktioner som främja utveckling och lärande genom några nya insatser.

I nuläget uttrycker inte förvaltningarna något större behov av ytterligare strukturerade regiongemensamma insatser utöver de som redan är planerade. Utbildningsinsatser och introduktion kommer att struktureras i kompetens och tjänstemodellen, både regionalt och inom varje förvaltning, och anpassas till regionens framtida behov.